

შირაკი

SHIRAKI

გამოზის 1937 წლიდა

ეროვნული სამუშაოების მუნიციპალიტეტის განათლი

№26 (9.985)

24 - 31 ივნისი 2021 წელი

ფასი: 60 თათარი

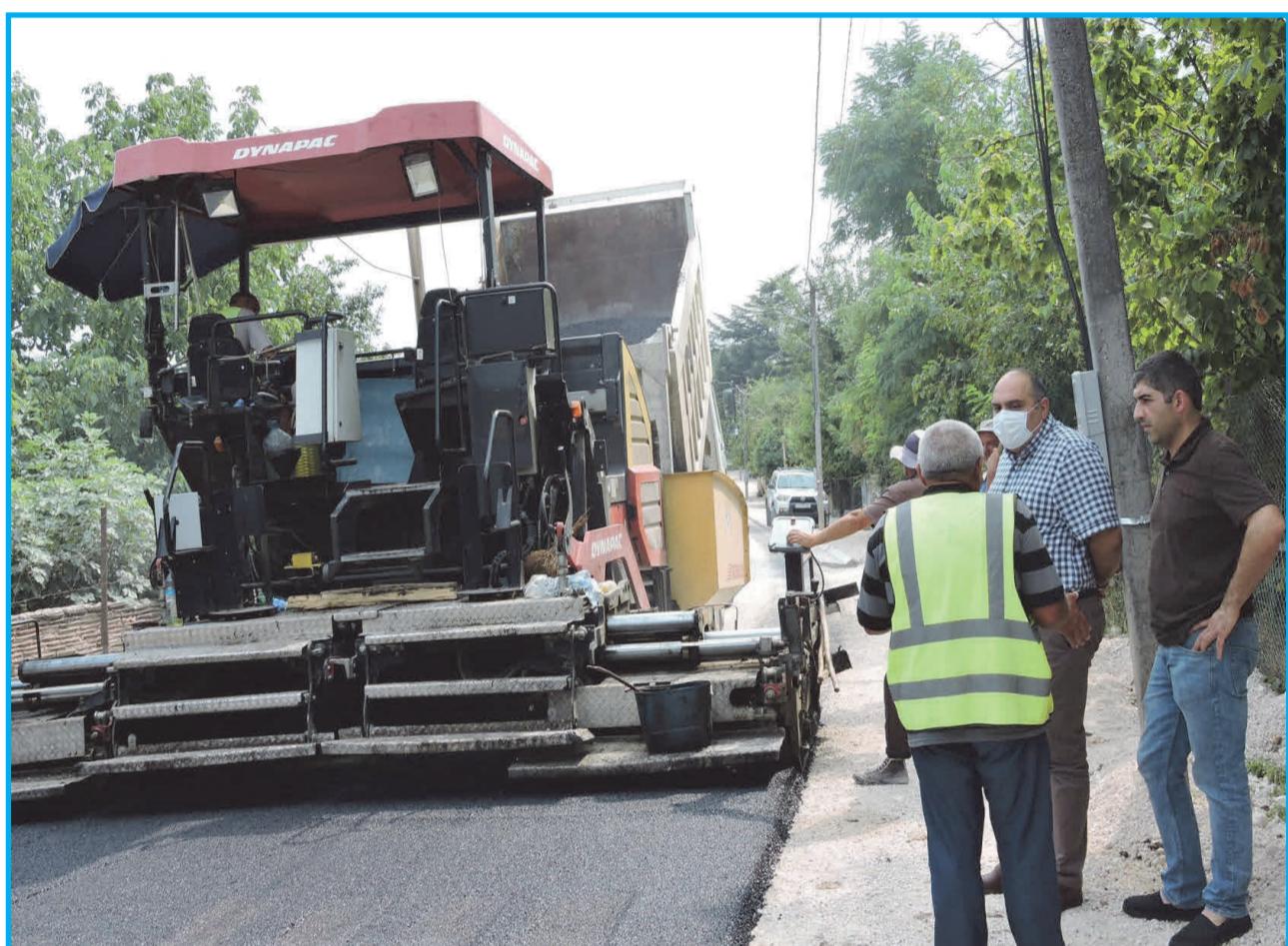
შროვდებორივი გამოხატვა

ცენტრალის ღირსეული პირობები როგორც ქალაქად, ასევე სოფლად!

დედოფლისცაროში მთელი მუნიციპალიტეტის გაშენებით აქტიურად გრძელდება ინფრასტრუქტურული სამუშაოები. სოფლებთან დამაკავშირებელი გზების რეაბილიტაცია დასასრულს უახლოვდება.

ახლა ყურადღება შიდა საუბნო საგზაო ინფრასტრუქტურის მოწყობაზე გადატანილია. ამ ეტაპზე რამდენიმე მსხვილი პროექტი ერთდროულად ხორციელდება. „დღესისათვის 15 მსხვილი პროექტი მიმდინარეობს. აქედან 11 პროექტი შიდა საუბნო გზების რეაბილიტაციას ისახავს მიზნად, რაზეც 5 მილიონი ლარი დაიხარჯება. მოგეხსენებათ, დედოფლისწყაროში 14 სოფელია, ამჟამად 11 ლოკაციაზე აქტიურ ფაზაში მიმდინარეობს გზების კეთილმოწყობის სამუშაოები, რომელიც რეგიონალური განვითარების ფონდიდან ფინანსდება.

სოფლებთან დამაკავშირებელი გზების რეაბილიტაცია უკვე დასრულდა. ბოლო აკორდი იყო სამთაწყარო-ფიროსმანის დამაკავშირებელი გზის მოწყობის სამუშაოები, რომელიც ახლახანს დასრულდა და პროექტის ღირებულებამ 7 მილიონი ლარი შეადგინა. ასევე მნიშვნელოვანი პროექტი იყო დედოფლისწყარო - ქვემო ქედის დამაკავშირებელი გზის 45 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობა, რომელიც საშინალო იყო ამორტიზებული და მოსახლეობას სერიოზულ პრობლემებს უქმნიდა. თანამედროვე სტანდარტების შესაფერისი საგზაო ინფრასტრუქტურის მოწყობაში 40 მილიონ ლარზე მეტი დაიხარჯა, რომელიც საქართველოს მთავრობამ გამოყო.

სექტემბერში, ახალ სასწავლო წელს მუნიციპალიტეტში 3 ახალი ბაღი გაიხსნება - ხორნაბუჯში, არხილოსკალოსა და საბათლოში. ჩვენი მომავალი თაობა სოფლად სკოლამდელ განათლებას მიიღებს ისეთ სივრცეში, რომელიც ქალაქში არსებულ ბაღებს გაუთანაბრდება და, ზოგ შემთხვევაში, აჯობებს კიდეც.

ჩვენს მუნიციპალიტეტებში საგზაო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია ერთდროულად მუნი-

ციპალიტეტის რამდენიმე სოფელში ხორციელდება, უახლოეს პერიოდში ასფალტის დაგება კიდევ რამდენიმე სოფელში დაიწყება. პროცესი მომდევნო წლებშიც აქტიურად გაგრძელდება. ჩვენი მიზანია, ჩვენს ყველა მოქალაქეს ჰქონდეს ცხოვრების ღირსეული პირობები როგორც ქალაქად, ასევე სოფლად" - აცხადებს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი.

იგნა შირაკიშვილი

კოსმოსური ტურიზმი,
რომელიც რეალობა ხდება

გვ. 4

„თავისუფალი უდეა იყოს არა რომელიმე ერთი მოდება, არამედ მთელი ერთი“

გვ. 6

ღმერთო, შეაყვარე ქართველს ქართველი და საქართველო, რადგან ამ უკანასკნელს არა დაუშავებია რა.

კულტურის სახლში გლასიკური მუსიკის ლექცია-გთხოვთი გაიმართა

გვ. 2

ნახევარი მილიონი დოზა „ფაიზერი“ საქართველოში

საქართველოში კოვიდსტატისტიკა
კვლავ მძიმეა. ახალი კორონავირუსის
ძველ შტამთან ერთად ახალი შტამპიც
გამოჩნდა და უსულებულოდ ხელიდან გვა-
ცლის ადამიანებს... გადავსცებულია ბავშ-
ვთა კლინიკებიც... მედიკოსები იბრძვიან
პაციენტების სიცოცხლისათვის, მაგრამ
ბევრჯერ მათი მცდელობა უშედეგოდ
ძოვავდება.

საზოგადოება თრადაა გაყოფილი: ვა-
ქცინაციის მომხრებად და მონინააღმ-
დეგებად. კვალიფიციური მედპერსონა-
ლი ამბობს, რომ პანდემიის დამარცხების
ერთადერთი გზა ვაქცინაციაზე გადის,
ანტივაქსერები კი მათ მოღალატებად
რაცხავენ და ვაქცინაციის შესაძლო გარ-
თულებებზე საუბრობენ.

აქამდე საქართველოში ბევრი ელოდა „ფაიზერს“ და ამბობდა, რომ მხოლოდ ამ გაქციინით აიცრებოდა. 24 ივლისს „ფაიზერის“ კიდევე ერთია პატია შემოვიდა ჩვენს ქვეყანაში.

„ჩვენ ახლა აქტიურად უნდა დავინცი-
ყოთ ვაქცინაციის პროცესი. ჩვენ გვაქვს
სრული მზაობა, რომ მოსახლეობაში და-
ვიწყოთ აქტიური კომუნიკაცია, აქტიური
კამპანია“, - ამის შესახებ საქართველოს
პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ლარიბაშ-
ვილება თბილისის საერთაშორისო აე-
როპორტში განაცხადა, სადაც ამერიკის
შეერთებული შტატების მთავრობის მიერ
გადმოცემული ნახევარი მიღიონი დოზა
„ფაიზერი“ ჩამოვიდა.

მთავრობის მეთაურის თქმით, აუცილებელია, რომ ვაკცინაციის პროცესი გაფართოვდეს, რისთვისაც სრული მზაობაა.

„ქადაგტორნ ელჩი, მე მინდა მადლობა გადაგიხადოთ ჩვენი მთავრობისა და ხალხის სახელით. მე მინდა მადლობა გადავუხადო ამერიკის პრეზიდენტს, ბატონ ჯო ბაიდენს, ამერიკის მთავრობას და ამერიკელ ხალხს ამ დახმარებისთვის. ნახევარი მილიონი დოზა „ფაიზერი“ დღეს საქართველოშია. კიდევ ერთხელ მადლობა ამ დახმარებისთვის. ჩვენ ახლა აქტიურად უნდა დავიწყოთ ვაქცინაციის პროცესი. ჩვენ გვაქვს სრული მზაობა, რომ მოსახლეობაში დავიწყოთ აქტიური კომუნიკაცია, აქტიური კამპანია. აუცილებელი არის, რომ ვაქცინაციის პროცესი გაფართოვდეს და ჩვენ ამისთვის სრული მზაობა გვაქვს. მე მინდა ვისარგებლობ შემთხვევით და ამერიკის მთავრობას გადავუხადო მადლობა იმ დახმარებისთვის, რომელიც ამერიკამ გაუწია საქართველოს კოვიდ პანდემიის მართვის დროს და მის შემდეგ და ახლა

უკვე კონკრეტული დახმარებისთვის - „ფაიზერის“ ვაქციის მოწოდებისთვის.
ამას გარდა, ჩვენ ერთი მილიონი დღია „ფაიზერი“ გვაქვს შესყიდული უშუალოდ მოძნოდებელთან, „ფაიზერის“ კომპანიისგან ვიყიდეთ ერთი მილიონი დღია, რომელიც ძალიან მალე ჩამოვა საქართველოში, ამის მოწოდებაც დაწყობილი იყო.

კიდევ ერთხელ, მინდა ჩვენს მო-
სახლეობას მივმართოთ თხოვნით, რომ
კუველა ჩავერთოთ ამ კამპანიაში და
კუველამ ავიტრათ, დავიცვათ ჩვენი სი-
ცოცხლე, ჩვენი ჯანმრთელობა, ჩვენი
მეგობრების, მშობლების, ახლობლების,
ოჯახის წევრების ჯანმრთელობა. მად-
ლობა ჯო ბაიდენს, მადლობა ამერიკას”.

პანდემიის დასაწყისიდანავე და ახლა ჩვენ უზრუნველყოფთ იმას, რასაც შეუძლია, ნამდვილად შეებრძოლოს გლობალურ პანდემიას, ეს გახლავთ უსაფრთხო და ეფუძნულ ვაკციია. 500 ათასი დოზა „ფაზიზერის“ ვაკცინა დაემატება იმ 9 მილიონი აშშ დოლარის ოდნობის დახმა-რებას, რაც აშშ-მ გაუზია საქართველოს პანდემიის გავლენის შესაძლებელობად. მათ შორისაა 3 განსაკუთრებით დაბალ ტემპერატურაზე მომუშავე მაცივრის გადაცემა, ასევე უანგგადის გამომუშავებელი ალფიურვილობის გადაცემა თბილისებური რესპუბლიკური საავადმყოფოსთვის, რომელიც უზრუნველყოფს 300 პაციენტისთვის საჭირო რაოდნობის მაღალი ხარისხის უანგგადის მიწოდებას;

დასაცავად და ეს არის ერთადერთი გზა ეკონომიკის აღდგენისთვის. მე უკვე გავიკეთე „ფაიზერის“ ორი ლიზა, ასევე საელჩიოს გუნდის უმეტესმა ნაწილმა. ასე, რომ მე გირჩევთ და მოგიწოდებთ, აიცრათ“, - განაცხადა აშშ-ის ელჩმა.

„დღეს, 2021 წლის 24 ივნისს, ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა ამ საჩიურით მომავალ რამდენიმე თვეში სიკვდილს და დასახიჩრებას გადაარჩინა უფრო მეტი ქართველი, ვიდრე რაც ჯამში დაკარგეთ ჯარისკაცი აფხაზეთის ომში. არ მოგეწვენათ - ნამდვილად ასეა, შეგიძლიათ მარტივად დაითვალიოთ თუნდაც 1%-იანი სიკვდილიანობის გამოყენებით (ახლა კიდევ უფრო მეტი გვაქს) 250,000 სრულად აცრილზე - რამდენი გადაარჩინილი სიცოცხლეა.

ოღონდ ერთი მძიმე რეალობაა: ჩვენ
ამ სიკვდილს შევეჩიით, როგორც ერთ-
შეიძლება ვცდები, მაგრამ ყოველდღე
ინტენსიურ განყოფილებები, მრავალ-
დღიანი ტანჯვის შედეგად გარდაცვლილ
ათეულობით ინტენსირებულ ქართველს
ნაკლებად განვიცდით, ვიდრე ომში და-
ლუპულ ერთეულებს.

ეს მაგალითი ცოტა დელიკატური საკითხია შედარებისთვის, და ბევრს არ გავაგრძელებ, მაგრამ მინდობდა თვალსაჩინოებისთვის მომეუყანა, რათა არ დაგვაგინდეს. რომ ადამიანთა სიცოცხლის და ქვეყნის ეკონომიკური ზარალის მხრივ - არანაკლებ ომში ვართ. უბრალოდ შენობები არ ინგრევა და თოვლებს არ ისკრიან.

იმედია, ეს ძალან მნიშვნელოვანი
მოვლენა არ დარჩება მორიგ ერთდღიან
ტაშისკრად და „მნიშვნელოვან სიახლედ“
მედიაში, და ქართველი ხალხი გააზრე-
ბულად და შეგნებულად მიხვდება, რომ
ალოგიურია, საქართველოში თუ მთელს
მსოფლიოში ამდენ კვალიფიციურ ექიმს,
მეცნიერს, ქვეყნის მმართველებს მათთ-
ვის ცუდი უნდოდეს, და ერთეულ კონს-
პირაციული თეორიების შემთხველებს
- მათთვის კარგი.

- განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა.

საქართველოში ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩის კელი დეგნანის თქმით, „ფაიზერის“ ნახევარი მიღლიონი დოზა პრეზიდენტ ჯო ბაიდენისა და ამერიკის მთავრობის საჩუქარია ქართველი ხალხისთვის საქართველოსა და ამერიკის მეგობრობის ნიშნად. ელჩის შეფასებით, აშშ მოხარულია, საქართველოს გადასცეს სიცოცხლის გადამრჩენელი ვაქციონა, როგორც ნაწილი აშშ-საქართველოს სატრანზიტო ორგანიზაციებისა.

„აშშ-მა მხარი დაუჭირა ძალისხმევას
საქართველოში მოქალაქეების ჯანმრთე-
ლობისა და სიცოცხლის დაცვის კუთხით

- განაკვეთადა ულჩიმა დეგნანა.

დიმლომატმა მადლობა გადაუხა-
და საქართველოს ჯანდაცვის მინისტრ
ეკატერინე ტიკარაძეს და სამინისტროს
თანამშრომლებს დაუღალავი შრომი-
სა და შესანიშნავი კოორდინაციისთვის,
რომლებმაც უზრუნველყველება, რომ ჩა-
მოსული ვაქცინა დროულად მივიდეს
ქართველ ხალხთან.

„მოვუნდობ ყველას, ვისაც ეკუთვნის
ვაქცინაცია საქართველოში, ისარგე-
ბლოს ამ შემთხვევით და აიცრას რაც
შეიძლება სწრაფად, რადგან ეს არის
საუკეთესო გზა თქვენი და თქვენთვის
ძეირფასი ადამიანების ჯანმრთელობის

32 მილიარდი ლარი იცვლასტრუქტურისა და რეგიონების განვითარებისთვის

მომდევნო 10 ნლის განვალობა-
ში დაახლოებით 32 მილიარდი ლარი
დაიხსარჯება ინფრასტრუქტურის და ო-
გონების განვითარებაში, - ამის შესახებ
საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა
ირაკლი ლარიბაძევილმა რეგიონული
განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის
სამინისტროს 10-ნლიანი განვითარების
გეგმის პრეზენტაციაზე განცხადა.

მთავრობის მეთაურის თქმით, 32 მილიარდი ლარი ინფრასტრუქტურას, გზებს, ხიდებს, წყალს მოხმარდება იმისთვის, რომ ყველა მუნიციპალიტეტში შეიცვალოს მთლიანი სურათი. პრემიერმა აღნიშნა, რომ ეს უნდა იყოს ეკროპეგიზაციის და მოდერნიზაციის გეგმა და დონორებს აქტიური დახმარებისთვის მაღლობა გადაუხადა.

„ჩვენი გეგმის მიხედვით, მომდევნო
10 წლის განმავლობაში დაახლოებით
32 მიღიარდი ლარი დაიხარჯება ინ-
ფრასატრუქტურისა და რეგიონების
განვითარებაში. მოგეხსენებათ, დღეს
ძალიან ბევრი პროექტი ხორციელდე-
ბა ქვეყანაში. ეს არის გზების, ხიდების
მშენებლობა. ზოგადად, ჩვენ დავიწყეთ
ყველა მუნიციპალიტეტში ურბანული
განახლების პროექტები. 63-ვე მუნი-
ციპალიტეტში დაიწყება ურბანული გა-
ნახლების პროექტი, რაც გულისხმობს
რეალურად ევროპული განვითარების,
ევროპული სულისკვეთების შეტანას

კუველა მუნიციპალიტეტში. ამას გარდა, მოგეხსენებათ, რომ გამოწვევები რჩება დღეს ჩვენს ქვეყანაში. თითქმის 3000-მდე სოფელს არ აქვს ხარისხიანი წყალი. გამოწვევად რჩება როგორც საქალაქოამორისო, ისე შიდა გზების შენახვა-რეაბილიტაცია- აღდგენა, ასე-ვე ცენტრალური მაგისტრალების მშენებლობის დასრულება. შესაბამისად, ჩვენი მთავარი პრიორიტეტი და მთავარი აქცენტი სწორედ რეგიონების განვითარებაზე და განახლებაზე იქნება მომდევნო წლების განმავლობაში. 32

მილიარდი ლარი მოხმარდება რეგიონების განვითარებას, ინფრასტრუქტურას, გზებს, სიღდებს, წყალს იმისთვის, რომ რეალურად ცველა მუნიციპალიტეტში შეიცვალოს მთლიანი სურათი, მთელი ქვეყნის მასშტაბით და რეალურად, ეს უნდა იყოს ევროპეიზაციის, განახლების, მოდერნიზაციის გეგმა. რა თქმა უნდა, ჩვენ აქტიურად ვთანამშრომლობთ ჩვენს დონორებთან. მინდა, კიდევ ერთხელ ვისარგებლო შემთხვევით და მადლობა ვუთხრა მათ აქტიური დახმარებისთვის", - განაცხადა ირაკლიარებაშვილმა.

10-ნლიანი განვითარების გეგმის
პრეზენტაცია რეგიონული განვითა-
რებისა და ინფრასტრუქტურის მინის-
ტრმა ორაკლი ქარსელაძემ გამართა.
ღონისძიებას საქართველოს აღმასრუ-
ლებელი და საკანონმდებლო ხელისუ-
ფლების წევრები, სახელმწიფო რწმუნე-
ბულები, დიპლომატიური კორპუსის და
საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუ-
ტების ნარმომადგენლები და ესრნენ.

პოსტი და მუნიციპალიტეტის მიერ განვითარებული კულტურული და სამსახურო მოვალეობების მიზნების სამართლის მიერ განვითარებული კულტურული და სამსახურო მოვალეობების მიზნების სამართლის

ალგათ, უმეტეს ჩვენებანს, რაც-
ვოგაში ხშირად სდომებია კოსმოსში
გაფრენა. ეს ჩვენი პაციენტი მოცება,
ანდაც, იძლეოდა იყო ის ჯერ კიდევ
შეუცნობელი სამყაროსი, რომელიც
ვპხოვრობთ. დროის განვალობაში,
ვირავონ ნარმოიზებენდა, რომ მდევარი
ეს ყველაზერთ რეალობად იძღვიდა,
მაგრამ დღეს, ეს გასაკვირი ნადვი-
ლად აღარ არის. კოსმოსური ტურიზმი
რეალური ხდება, თანაც საკამოდ ძირ-
რადიკირებული.

Space Adventures

კოსმოსური ტურიზმი – კოსმოსური მოგზაურობაა ძალების აღდგენის, დასვენება-გართობის ან საქმიანი მიზნებით. უკანასკნელ წლებში მრავალი ახალი კომპანია გაჩნდა იმ იმედით, რომ შექმნიდნენ კოსმოსური ტურიზმის ინდუსტრიას. ტექნიკურად, კოსმოსური ტურიზმი 2001 წლის აპრილში დაიწყო, როდესაც მილიონერი ინჟინერი დენის ტიტო გაემგზავრა საერთაშორისო კოსმოსურ სადგურზე (ISS). საჯარო ფასი კომპანიის **Space Adventures** შუამავლობით, საერთაშორისო კოსმოსური სადგურის ბორტიდან რუსულ კოსმოსურ ხომალდ „სოიუზამდე“, 20-40 მლნ აშშ-ის დოლარს ნარმოადგენდა 2001-2009 წლებში. ზოგიერთმა კოსმოსურმა ტურისტმა კონტრაქტი გააფირობა მესამე მხარესთან, რათა ჩატარებინათ გარკვეული სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა ორბიტაზე ყოფნისას. ტიტომ კოსმონავტების ტრეინინგი გაიარა ცნობილ ვარსკვლავურ სავარჯიშო ცენტრში რუსეთის მოსკოვის ოლქში. ამის შემდეგ ის „სოიუზის“ რაკეტის ბორტზე გადაიყვანეს, ISS-ში, სადაც თითქმის რვა დღე დარჩა. იქ ყოფნისას მან ჩატარა კვლევები თავისი კომპანიისთვის. გავრცელებული ინფორმაციით, მან მოგზაურობაში 20 მილიონი დოლარი გადაიხადა.

2001-2009 წლებში **Space Adventures**-მა ფრენები განახორციელა ექვსი სხვა კოსმოსური ტურისტისთვის, ყველა რუსეთის გავლით და ყველა ISS-ით. ბილეთის ასტრონომიული ფასის მიუხედავად, უნგრელი ბიზნესმენი ჩარლზ სომხნიი ორჯერ წავიდა. **Space Adventures**-ის მოგზაურობა ISS-ზე 2009 წელს დასრულდა, რადგან რუსეთს აღარ ჰქონდა დამატებითი ადგილები რაკეტებზე. კოსმოსური შპატლის „პენსიაზე გასვლის“ შემდეგ, მათი დარჩენილი ადგილები ნასას ასტრონავტებმა დაიკავეს.

Space Adventures 2020 තුළිස අභාසන්යෝගී සිය ගෙවමාවදා „Circumlunar“ මිසැපි-“ ස පිරුවෝලාඡ දාන්තුපාලා. ගාගුරුපූළේදුලි තිබුණුමාපිටිත, මෝඩ්ඩාජුරුවක් 100 මිලියන-න් දෙමුවාරු දාන්තු. **Google**-න් තානාදා-මුශුද්ධේදුල්මා සුරුගී ජරින්ම ජේජ්මනා 5 මිලියන-න් දෙමුවාරු නානාජාරි, රාජා ජේජ්-නාරිජුන්දිනා තාවුනි අදගිලි අම පිරුවෝලි මෝඩ්ඩාජුරුවක්දීම්. **Space Adventures** අරා ඇත්තේ ප්‍රාග්ධනී තාමන්නාත්වාලි වේද-ගුවෝ-දීංඟ, මාග්‍රාම මිමිස ගාත්‍යාලිසින්දියිත, රුම් ප්‍රූරිස්ථුතියා සැක්වුයේ ගාදාත්‍යාලින් 20-දාන 100 මිලියන- දෙමුවාරුමාත්, මාතා මොම්සාජුරුවක් ගා-

დაინტერესებული კომპანიებისა და ქვეყნის ნების თანამგზავრები არიან. „სპეისისტები“ აჩენს ახალ იმედებს, რადგან ამ კომპანიის მთავარ სტრატეგიად ადამიანის მარსხე გამგზავრებაა დასახელებული. ეს იქნება მზის სისტემაში მესამე ციური სხეული დედამინის და მთავარის შემდგომ, რომელზეც ადამიანს ფეხი დაუდგამს. რაც მთავარია არსებობს გამოყოფილებითი გარანტია იმისა, რომ ილონი და მისი კომპანია ამას შეძლებენ, რადგან 2007 წლიდან მოყოლებული პროცესი გეგმაზომიერად და შედეგიანად მიმდინარეობს.

მორიცხავს საშუალო კლასის დამსვენებელს.

SpaceX

ილონ მასკის პროექტი, იგივე კომპანია „სპეცისიქსი“, იმ თვალსაზრისითაა გამორჩეული, რომ მისი წარმატება კაცობრიობის შორეული მომავლის განმსაზღვრელი შეიძლება იყოს. ამ კომპანიის მთავარი მიზანია რაც შეიძლება გააიაფოს კოსმოსში ტვირთების აზიდვა. მრავალჯერადი რაკეტებით, „ფალკონ 9“, ილონმა გაფრენის საფასური მიღიარდებიდან ას მიღიონ დოლარამდე დანია. კომპანია უკვე წარმატებულია და გაფრენის მოლოდინის რიგში სხვადასხვა

სულ ახლახანს კი კოსმოსურ ტურიზმს ბრიტანელი ბიზნესმენი და ინვესტორი, როჩარლ ბრენსონი შეუერთდა, რომელიც წარმატებით გაემგზავრა კოსმოსში, **Virgin Galactic**-ის სარაკეტო თვითმფრინავით. მან მთავარ მიზანს, გაფრენილიყო ამაზონის დამფუძნებელ, კონკურენტ ჯეფ ბეზოსზე ადრე, წარმატებით მიაღწია. კომპანია **Virgin Galactic** ბრენსონმა 17 წლის წინ დაარსა. ფრენაზე ბეზოსის გაფრენამდე რამდენიმე დღით ადრე განხორციელდა. „კეთილი იყოს თქვენი მოპრძანება ახალი კოსმოსური ეპოქის გარიურაჟზე“, – განაცხადა ბრენსონმა თავის ტვიტერზე, ფრენის

ჭემდეგ. ბრენსონის ნანატრი ფრენა სულ 59 წუთი გრძელდებოდა. ამ ხნის განმავლობაში ეკიპაჟმა რამდენიმე წუთანაი უწოდობა განიცადა. „ბავშვობიდან ვოცნებობდი ამ მომენტზე“, – თქვა ბრენსონმა. ბრენსონთან ერთად ხომალდში იმყოფებოდნენ დევიდ მაკაი, მაიკლ მასაუჩი, კომპანიის მთავარი ასტრონავტი – ბეთ მოსესი, Virgin Galactic-ის წამყვანი ოპერაციების ინჟინერი – კოლინ ბენეტი და სირომა ბანდალა, რომელიც კომპანიის ვიკე-პრეზიდენტია.

ჯეფ ბეზოსმა, რომელიც ბრენსონის კომპანიის კონკურენტია, ტვიტერზე გამოაქვეყნა მიმართვა, სადაც ბრენსონის გუნდს წარმატებას უსურვებდა. ბრენსონის ფრენიდან ცხრა დღეში ჯეფ ბეზოსის კომპანია, *Blue Origins* გაუშევს საკუთარ კოსმოსურ ხომალდს სახელად *New Shepard*, რომელშიც ჯეფ ბეზოსიც იქნება თავის სამ მგზავრთან ერთად. ერთ-ერთი მისი ძმა მარკია, მეორე უოლი ფანკი, 82 წლის ქალბატონი, რომელიც 60 წელია ასტრონავტობაზე ოცნებიბს. მესამე ადგილი კი აუქციონზე 24 მილიონად გაიყიდა. აღსანიშნავია ისიც, რომ ნასას მტკიცებით, ზღვის დონიდან 80 კმ-ზე მაღლა აფრენის შემთხვევაში ადამიანი ოფიციალურად ითვლება კოსმონავტად. 2004 წლის შემდეგ, რაც *Virgin Galactic* დაარსდა, ბრენსონი თავისი რაკეტით ამ ზღვგრის გადაკვეთას ცდილობს. ასევე, ის ახლა ისტრაფვის მიზნისკენ, რომ შექმნას „ორბიტალური სასტუმრო“. მიუხედავად ამ ცველაფრისა, ბრენსონის კომპანიას კრაზიც განუცდია. 2014 წელს სარაკეტო თვითმფრინავის პროტოტიპი ჩამოვარდა, საცდელი ფრენის დროს, კალიფორნიაში, რა დროსაც ერთი პილოტი დაიღუპა, მეორე კი დაშავდა.

კოსმოსური ტურიზმისადმი ინტერესი ძალიან სწრაფად იზრდება. ბრენდის კომპანიის მტკიცებით, მათ აქვთ 600-ზე მეტი დაჯუნილი ადგილი, 250 000 დო-ლარად. ასევე, კომპანია 2022 წელს ორ დამატებით ფრენასაც გეგმავს. აქედან გამომდინარე, კოსმოსური ტურიზმი იმა-ზე მეტად რეალურია, ვიღორე ეს შორი-დან ჩანს. მათთვის ვისაც კოსმოსურ სასტუმროებში დასვენება მოგინდებათ, მუხლჩაუხრელი შრომაც ნამდვილად მო-გინევთ, რადგან ფასებიც კოსმოსურია!

ინფექციისთვის დაგებული ნანო მახე შექმნეს ახალი მეთოდი, რომელიც
გირუსებს ამწყვდევს

მიუნხენის ტექნიკური უნივერსიტეტის (TUM) მკვლევრებმა ვირუსული ინფექციების მკურნალობის ახალი მეთოდი შეიძლება ვეს, რომელიც ინფექციებს უვნებლად აქცევს. შესაბამისი კვლევა უკრნალ *Nature Materials*-შია გამოქვეყნებული.

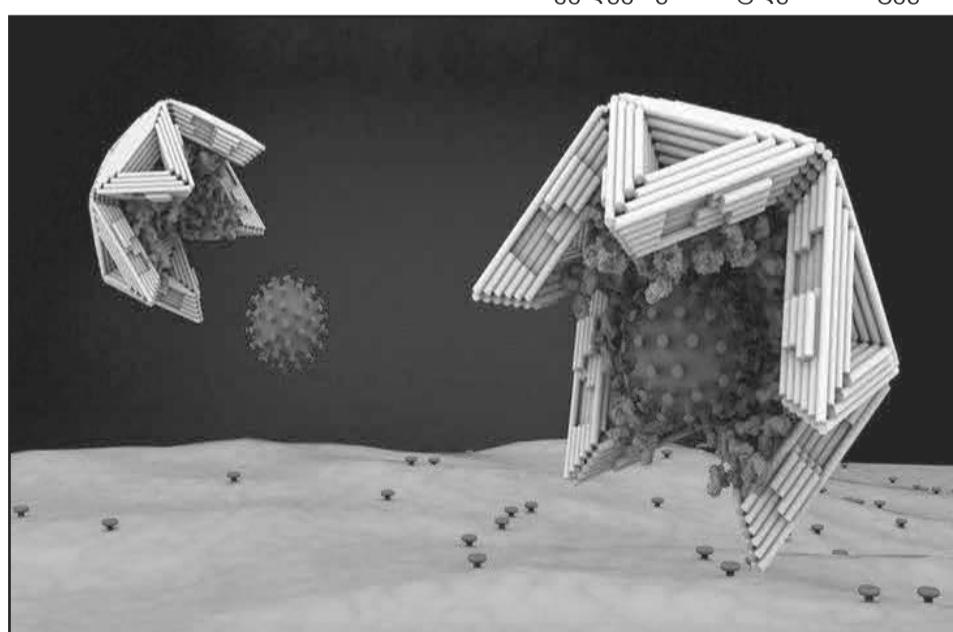
„დღმ-ის ორიგამის“ მეთოდის
გამოყენებით, მკვლევრები გენე-
ტიკური ქსოვილისგან ნანო-კაპსუ-
ლებს ქმნიან, რომლებიც ვირუსებს
„ამწყვდევენ“ და მათ გამრავლების
ან უჯრედისთვის ზიანის მიყენების
საშუალებას არ აძლევენ.

შეიძლება ითქვას, რომ „დნბის ორიგამი“ დნმ-ს სამკუთხოვან ფორმებად განლაგებას უპრძანებს. ვირუსისთვის განკუთვილი „მახეები“ ოცნახნაგანოვან სხეულში (რომელსაც 20 სამკუთხა წახნაგი აქვა) ჩააშენეს. სხეულების შიდა კედლები ისეთი მოლეკულებისგან შედგება, რომლებიც ვირუსებთან ქიმიურ პრეპარატებს წარმოქმნის და მათ ამწყვდევს.

မკვლევართა გუნდი წლებია რაც
დღმ-ის პროგრამირებაზე მუშაობს.

ძლია. თუ “განის” შიგნით 5 ქმის
ცენტრის ჩავაჭობთ, გაგალი-
თად შესაბამის ანტისხეულებს,
30ლუსებს 80%-ით დაკლოკავთ.
რაც უფრო მეტი პესი ცენტრი
გვენერა, მით უფრო შევაზე-
სებთ 30ლუსის გავრცელებას,” —
განაცხადა კვლევის თანაავტორმა,
ჰენდრიკ დიკმა.

ମୁଦ୍ରାକାରୀ ପତ୍ରରେ ଲାଗୁ ହେବାରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେବାରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେବାରେ

სისხლის შრატზე, ადამიანის უჯრე-
დებზე და ვირუსზე ჩაატარეს. პა-
ტარა მახე-სხეულები შრატში 24
საათის განმავლობაში სტაბილურე-
ბი იყვნენ და ორი ვირუსი, B ჰეპა-
ტიტი და ადენვირუსი დაიჭირეს,
რითიც ადამიანის უჯრედების ნი-
მუშში ვირუსების გამრავლება და-
ბლოკირდა.

ჰერიკ დიცი ამბობს, რომ „დნმ-ის ორიგამის“ ტექნოლოგია შესაძლოა წამლების ორგანიზმი ტრანსპორტირებისთვისთვისაც გამოიყენონ.

თუმ-ის მკვლევარების შემ-
დეგი ნაპიჯი ვიღუსის მახების
ცოცხალ თაგვებზე დატესტდა.
ისინი დარჩუნებულები არიან,
რომ მალე ნანო-სხეულების შე-
ყვანა ადამიანების სხეულებშიც
გახდება შესაძლებელი და სპე-
ციალურიზებული ვიღუსული გურ-
ნალობის შესაძლებლობაც განვი-
თარდება.

გვერდი მოამზადა
უკუნა ყანჩაშვილება

ବାନ୍ଦା ପାତା କାହାର ମାତ୍ରା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

საქართველოს ისტორია რამდენადაც
პრძოლისა და გამარჯვებების ისტორიაა,
იმდენადც წარმოადგენს ქართველთა
შორის არაერთი დაპირისპირების აღმ-
ნუსხველ მატიანეს, რომელსაც შპ ლაქე-
ბად გაცყავება ის პრძოლები, ქართველებმა
ერთმანეთში საუკუნეების ნინ რომ „გა-
ჩალეს“ და რომელსაც მტრის ნისვილზე
წყლის დასხების მეტი არაფერი მოუტანა.

სამწუხაროა, ამ ფაქტების გახსენება, მაგრამ ის რაც შენი წარსულის ნაწილია (და მგონი დღესაც გრძელდება), მას ვერსად გაექცევი. ვერ გაექცევი მის შედეგებს, იმის ანალიზს, თუ რ დასაცავის

ლებთ ავტორის სუპიექტურ ს ენტენციებს, სათანადოდ განვმარტავთ, შევაჯვრებთ სხვა ისტორიულ დოკუმენტებთან და შესაძლებელი სისრულით აღვადგენი მი რეალურ სურათს, რომელიც დახვდა მოგზაურს საქართველოში ჩამოსვლის დროს. აქვე უნდა შევნიშნოთ, რომ XVII საუკუნის საქართველოს ისტორია დღეს შედარებით კარგად არის შესწავლილი. თუმცა, აღსანიშნავია ისიც, რომ XVII საუკუნის საქართველოს ისტორიის უკლებლივ ყველა მკვლევარი, უსვადი იყენებს შარდენის ცნობებს და ეყრდნობა მას, როგორც პირველწყაროს.

როგორც მოსალოდნელი იყო, შარ-დენის თბზულებაში განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს ქვეყნის პოლიტიკური მდგრამარჯობის დახასიათებას. შარდენ-მა იცის, რომ საქართველო უძველესი ქვეყანაა, რომ იგი ერთ დროს ერთიან და ძლიერ სახელმწიფოს ნარმოადგენ-

თიანების დიდი საქმე ჩაიშალა. სააკაძის დამარცხების მთავარი მიზეზი კი გა-
მაერთიანებელ ძალთა სისუსტე იყო. ამ
დამარცხების შემდეგ დიდ მოურავს სა-
ქართველოში ყველა გზა მოქრილი ჰქონ-
და. გიორგი სააკაძე უდიდესი ქართველი
იყო, მაგრამ უამრავი აზრი და ეჭვი ა-
სებობს მის ჭეშმარიტ მამულოშვილობას-
თან დაკავშირებით. ქართველი ხალხის
აზრი ორად არის გაყიფილი და დღემდე
ცდილობენ გარკვიონ სისამდვილე. ფა-
ქტია, რომ სააკაძემ დაუშვა ერთი დიდი
შეცდომა ბაზალეთთან ძმათა მკვლელ
ომში ჩაბმით. თუმცა, ამავდროულად,
ის უდიდესი ქართველი იყო, რომელსაც
მართლა შესტკიოდა გული საქართვე-
ლოზე და ცდილობდა ქვეყანა იმ გზით
ნაევენა, საითაც გამარჯვება და ივე-
რიის გაბრნეინება იწნებოდა.

როგორც ვიცით, საქართველოში უამრავ უცხოულ მოგზაურს, მწერალს, საზოგადო მოღვაწეს თუ სხვადასხვა სფეროს ნარმობადგენელს უმოგზაურია. ერთ-ერთი მათგანი სწორედ შპრ-დენი იყო. საქართველოში ჩამოსული უცხოელისათვის ბუნებრივია, არ იყო მარტივი გაეგო და ობიექტურად შეეფასებინა ქვეყანაში არსებული მდგომარეობა, ჩასწერილი მოვლენათა ჭეშმარიტ არსას, შეცნო ის თავისებურებაზი, რომელიც ამ უცხო ქვეყნისათვის იყო დამახასიათებელი. ამ მიმართულებით შარდენის თხზულებისადმი პრეტენზიები სრულიად ზედმეტი იქნებოდა. მაგრამ აქვე გარკვევით უნდა ითქვას, რომ ქართულ თუ უცხოურ ენაზე იძვიათია ისეთი ისტორიული თხზულება, რომელშიაც XVII საუკ. 70-იანი წლების საქართველოს ცხოვრება უფრო სრულად იყოს ასახული, ვიდრე ეს შარდენის „მოგზაურობაში“. სწორედ ამით არის საქართველოს ისტორიის მკვლევართათვის შარდენის თხზულება სრულებრივ ფასედებული. „მოგზაურობაში“ მოთხოვნილი ამბებიდან ზოგი რამ არ შეესაბამება ისტორიულ სინამდვილეს, ზოგიც გაუგებარია, ვეცდებით ურთიერთსანინაალმდეგო ფაქტებსაც, მაგრამ, არც ეს და არც მოვლენებისადმი ავტორისული ტენდენციურობა, თხზულებაში მოტანილი ცნობების მნიშვნელობას სრულიად არ ამცირებს. ამ ცნობების მნიშვნელობა, უდავოდ, გაიზრდება, თუ მათ ჩამოვაცი-

କୁଳାରୀ ପାଇଁ ଏହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

յշտո մշտակուն և կողքադիլաց մռաց ամենանագ մռացնեն,
յշտմանցութ և ռացու ճախցիկներ, տաց աշուրջներ մռացնեն”.

განსაკუთრებით მძიმე მდგომარეობაში იყო იმერეთი. შპარდენის ოქტომით, ეს ერთ დროს „მდიდარი ქვეყანა“ XVII საუკუნის 70-იან წლებში „ესრეა ინწროებასა, ონწრებასა და მწუხარებასა შინა იყო ხუთს ნელინადს, რომ ეს კითარი არაოდეს მოსულიყო ესრეთი შფოთი და ურვა, მას აქეთ არავინ ის მინოს და არცა ვის სმენოდეს“. დროის ყველაზე მკვეთრ ნიშანსვეტად შეიძლება ჩაითვალოს ის, რომ ამ დროს სულ რა მდენიმე წლის მანძილზე, იმერეთის სახე მეფეს „აღმოხადნენ თვალი და განაძეს“ უკეთეს პირობებში არც სამეგრელო, გურია და აფხაზეთი იყო. ქვეყანაში შექმნილი ასეთი მძიმე სიტუაციის შედეგად განსაკუთრებით მოსახლეობის დაბალი ფენები, გლეხობა ზარალდებოდა. აღმო

შემდგომ იყო სამოქალაქო ომი. სამოქალაქო არტყმა მიაყენა როგორც ქვეყნის განვითარებას, ასევე მის არსებობას, მის ეროვნულობას. ამ პერიოდში, საქართველოს არათუ განვითარების, არამედ თვითარსებობის შენარჩუნების ყველანანირი პერსპექტივა დაკარგული ჰქონდა. არასტაბილური ქვეყანა კი, შესანიშნავი პოლიგონია საკუთარი პოლიტიკური კონცეფციებისა და სპეც-სამსახურთა უახლოესი ტექნიკის და ტექნოლოგიის აპორბირებისათვის. ჩვენმა მტერმა ისიც ძალიან კარგად იცოდა, რომ ომს საკუთარი, ობიექტური ლოგიკა აქვს, რომელიც მხოლოდ პირველ ხანებში ემყარება გარკვეულ ფილოსოფიურ, პოლიტიკურ და მსოფლმხედველობით სქემას. შემდეგ კი, როდესაც მებრძოლი მხარეები (ეს გარდაუვალია) შესაბამის სოციალურ ბაზებს შექმნიან, - ეკონომიკურ, ტერიტორიულ, ეთნიკურ სტრუქტურებს ჩამოაყალიბებენ, - სამოქალაქო ომი ამ სტრუქტურებისა და სისტემების ბრძოლად გარდაიქმნება და სწორედ მაშინ იქცევა იგი „მარადიულ ამია“.

„მარადიული ომის“ მიღმა კიარსებობს ასეთი რამ: ჩვენი მიკროსამყაროს მიღმა არსებული მტერი, რომელიც გვირდვევს ამ მიკროსამყაროს და უაზრობად აქცევს ჩვენს არსებობას. შიდა დაპირისპირებების, თუკი სასწორის რომელიმე მხარემ იმდღავრა, მაშინვე, უჩიუმრად ჩაერევა „მესამე ძალა“ და სასწორს კვლავ გააწონასწორებს თავისი ყოვლისშემძლე, ძლიერი ხელით. საზოგადოება დღეს ჯერ კიდევ აღელვებით ადევნებს თვალს ამ დაპირისპირებას - კამათობს, იმედოვნებს, მხარს უჭერს, სწყევლის, მაგრამ სულ მაღლ ესეც გაქრება და ქვეყანას, ხალხს, მოსახლეობას სრული აპათია დაუუფლება - მისთვის უკვე სულერთი გახდება, ვინ გაიმარჯვებას

ან ვინ დამარცხება, როდის აფეთქდება კინოთეატრში დამალული პლასტიკური ბომბი, სად აიყვანებ ბავშვებს მძევლად და ა.შ. აი, მაშინ იქცევა ქართული სამოქალაქო ომი „გასისხლიანებულ მარიონეტთა“ კლასიკურ ბრძოლად. ზუსტად ისეთად, როგორიც მრავლადაა დღევანდელ, სასტიკი და დაუნდობელ მსოფლიოში. ჩვენ ჯერ კიდევ ბოლომდე ვერ გაგვიცნობიერებია, რის წინაშე ვდგავართ. შიდა დაპირისპირებებმა სიღარიბემდე, ქვეყნის წინსვლის შეჩერებამდე, ურთიერთდაუნდობლობამდე, შურისძიებამდე, შუღლომდე და ეროვნულობის დაკარგვამდე შეიძლება მიგვიყვანოს. თუმცა, გამოსავალი ყოველთვის არსებობს - სამშობლოზე ფიქრით გაჯერებული და განათლებული მომავალი თაობის აღზრდა, მრავალჭრილში დანახული მოვლენათ ანალიზი, ყველა-

„თავისუფალი უნდა იყოს არა რომელიმე ერთი ნოდება, არამედ მთელი ერი“

კინაიდან წელს ვაჟა-ფშაველას დაბადებიდან 160 წელი შესრულდა, გვინდა რამდენიმე დებულება შევახსენოთ ჩვენს მკითხველს მისი პუბლიცისტური წერილებიდან („რა პექინი თავისუფლება“) და „რა არის თავისუფლება“), რომლებიც პირდაპირ ეხმანებიან დღევანდებობას და ეხებიან თავისუფლებას, დღმოკრატიანს.

„რა პექინ თავისუფლება“

„თავისუფლება მტარვალთაგან (უმცირესობა) ხალხისთვის (უმრავლესობა) წართმეული ბედნიერებაა. თუ ერთს ადამიანს სტანჯავს, სჩაგრავს, ტუსალობა, თავისუფლების წართმევა, ფრინველს და ცხოველსა ჰკლავს, რა თქმა უნდა, ხერს არ დააყრის არც საზოგადოებას, რომელიც ადამიანთა კრებულია. როცა დამონებაში იმყოფება ქვეყანა, თავისუფლებას მოკლებული, იგი დამწყედულია ციხეში. ის როდი კმარა მარტო, რომ როცა უნდა გამოვიდეს და ისეირნოს ქერაზე, იმდეროს, ითამაშოს, შეირთოს ცოლად ის ქალი, ვისაც იგი მოსწონს და ვინც მას მოსწონს; მაგრამ ამავე დროს აკლია სახსარი ცხოვრებისა, არა აქვს მოსახნავი მინა, მოსწონს იქვე ახლო მდებარე ნაფუძარი და არ აძლევს ნებას მინის პატრონი, რომელსაც ათასი ამისთანა ნაჭერი მინა სხვა აქვს“.

„საზოგადოება აუარებელი ზერჩეულებით, აზრებით, წესებითაა სავსე, რომელთა შორის მრავალი უვარგისი და პირდაპირ დამლუპველი ადამიანისა, შემზოქველი იმის თავისუფლებისა, სალის მსჯელობისა“;

„თავისუფლების მტერია ის ადამიანი, ვისაც არ უყვარს თავისი თავი. თავმოყვარება ორგვარია: ბრიყვული და გონივრული. ბრიყვული, როცა ადამიანი მარტოდმარტო თავის თავზე ზრუნავს, მხოლოდ ფიქრობს მას: „მე ვირგო და სხვა წყალმა ზიდოს. მე მქონდეს უფლება სხვა შეურაცხვყო, და სხვას კი არა პექონდეს ნება პასუხი მომთხოვოს. მარტო მქონდეს ნება ვარცვო და მეორეს კი მოესპოს საშუალება თავის დაცვისა“, სხვის უფლება, ადამიანობა შელახოს დაუსჯელად, ხელშეუბრუნებლად. ამისთანა ადამიანი მსგავსია მხეცისა, იგივე მხეცია და მისი თავმოყვარება არის მხეცური. მგელიც ასე ფიქრობს, ოლონდ თვითონ გაძლეს და იმის ჭირის ნაცვალი იყოს ათასი სული ცხვარი და ათიათასი. არაფერია მგლის ფიქრით ეს ცოდვა, ეს დანაშაული. თავისუფლება უნდა იყოს საერთო, საყველოთაო და არა საკუთრება რამდენიმე ადამიანისა, როგორც დღეს არი“. მეცნიერების მაინც სდევნის, თუნდა არაფერის ადამიანთა შემცირებების, სურვილების სანავარდო და მორჩის მისი მგლობა“.

„მეცნიერების მაინც სდევნის, თუნდა არაფერის აშავებდებს, რადგან მგლიანი, ნადირია, ტყავი აქვს გამოსადევი. ხოლო მგლად ქცეულს ადამიანს ასე არ უნდა მოვეცყრათ! იმის განვრთნა, ჩვენ, - ადამიანთა ხელთ არი, ჩვენ უნდა მოვუსპონ მას საშუალება, დაუუკრტო ბილიკები მგლური ინსტიქტების, სურვილების სანავარდო და მორჩის მისი მგლობა“.

„თავისუფლების კანონთა თანახმად, შეიძლება მაშ სხვას ცოლი, ცხენი წარატვა კაცმა, ვსტევათ, ივანებ პეტრებს, რადგან პირველს მოსწონს პეტრეს ცოლი და ცხენი? არა, თავისუფლება ამას არ გვიქადავებს, რომ ყოველი ჩვენი სურვილი, გრძნობა, ყოველი ჩვენი ვნება დავაკამყოფილოთ წინდაუხედავად. ჩვენის გრძნობების დაკამყოფილება და ჩვენთა სურვილთა მხოლოდ მაშინ არის შესანენარებელი, თუ ამით ჩვენ სხვას, ცალკე ადამიანს ან საზოგადოებას თავისუფლებას არ წარატმევთ: რად უნდა წარატოს

ივანებ პეტრეს ცოლი, როცა თვით პეტრე არა სწონობს თავის ცოლს, არამედ მოსწონს და უყვარს იგი? ხომ ცოდნა, უნდა ტანჯვა-დარდში და ვარამში ჩავარდეს კაცი და მისი თავისუფლება შეიღავოს. ვსტევათ, პეტრე წუნობს ცოლს და არც ეწყინება, თუ იგი ივანეს წაჲყვება, მაგრამ შეიძლება თვით პეტრეს ცოლს არ მოსწონდეს ივანეს. განა აქვს უფლება, ნება ივანეს შეახოს მას სელი? არა, ასჯერ არა. ამისთანა კანონებს არ ქადაგობს თავისუფლება. თუ ეს ასეა, მაშ რად ვართმევთ დიდის მამულის, ტყის პატრონს თავიანთ საკუთრებას მამულ-დედულს? ხომ იმასაც უყვარს თავის მამული? მამულის ჩამორთმევით ხომ ვართმევთ იმას თავისუფლებას? ვხელმძღვანელობთ ამ შემთხვევაში სიმართლის გრძნობით თუ არა? იქნება

უპასპორტოდ წავიდეს და მოვიდეს საცავა უნდა შეახოს მას სელი, ვიდრე კანონი არ გადაწყვეტის. უნდა ილაპარაკო, სწერო საზოგადო და ადამიანის ნდობა-მისწრაფებაში, თავისუფლება მოქმედება, განხორციელება წებისა, აზრისა, გრძნობისა და არა განსვენება, უქმად ყოფნა. თავისუფლება პიროვნებისა და ერისა ერთმანეთთან მჭიდროდ არის დაკავშირებული. სადაც არა პიროვნება თავისუფლებისა, იქ ერი დამონებულია და დამონებულ ერში, რა თქმა უნდა, პიროვნებაც

„რა არის თავისუფლება?“

„თავისუფლება ცოცხლებისთვისაა ხელსაყრელი და არა მკვდრებისთვის. იგი გამოიხატება ადამიანის ნდობა-მისწრაფებაში, თავისუფლება მოქმედება, განხორციელება წებისა, აზრისა, გრძნობისა და არა განსვენება, უქმად ყოფნა. თავისუფლება პიროვნებისა და ერისა ერთმანეთთან მჭიდროდ არის დაკავშირებული. სადაც არა პიროვნება თავისუფლებისა, იქ ერი დამონებულია და დამონებულ ერში, რა თქმა უნდა, პიროვნებაც

ღმერთი, შეაყვარებართველს ქართველი და საქართველო რადგან ამ უკანასკნელს არა დაუმავარდობა რა.

მონა, უთავისუფლო, სხვის ხელში სათამაშო ნივთი”.

„მმობა, ერთობა, თავისუფლება. ამ სიტყვებით გაისულითა არა მარტო ადამიანთა ყურები, არამედ ქვებიც კი: უნდა ვიცოდეთ, გვესმოდეს თუ რა ერთი, მეორე ან მესამე. ორს ტერმინს რომ სულაც თავი დავანებოთ და მხოლოდ მესამის ძალა, ე.ი. რას ჰქვიან თავისუფლება, ის შევივრდნოთ, ესევ კმარა, რადგან ძმობა, ერთობა მარტოდნენ შტოებია იმ ხისა, რომელსაც თავისუფლება ჰქვიან. საცა არ არის თავისუფლება, იქ ერ პიროვნით დმობა-ერთგულებას, იქ შევცდებით მხოლოდ მტრობას, ქიშ-პობას, ჭამა-გლეჯას და მგლობას“.

„იქ რა უნდა თავისუფლებას, საცა ჩემი ნაშრომ-ნაცვანი სხვას მიაქვს? ჩემი ნაშრომის ნაყოფს ჩემდა უნდა ბურად, ჩემ მიერ ნება დაურთვე-ლად სხვას არა შეაბეჭდეს, არამედ მისი მოქმედება უნდა იყოს მიმართული ქვეყნის საბეჭდინეროდ. თუ ეს პირობა არ იქნება ადამიანისაგან დაცული, მაშინ მისი მოქმედება იქნება ავაზაკური, ვინაიდან ყოველი ავაზაკი თავისუფლებად იქცევა მხოლოდ პირობი სარგებლობისათვის“;

„მხოლოდ იმაში არ გამოიხატება თავისუფლება, რაც გნებავს, ის ილაპარაკო, სწერო, აკეთო, - არა! უნდა ყოველს სიტყვას და მოქმედებას საერთო, საზოგადო ბედნიერება ედვას სარჩულად, ქვეყნის თუ სასარგებლობრივ არა, სამავნებლო, საზარალო მაინც არ უნდა იყოს ქვეყნისათვის, ყველა ჩვენგანის, ხალხისათვის“.

„არ იძლევა, არ დამარცხდება მჩარვალი ძალა, არ დაფრთხება მგლის ჯოგი, ვიდრე ამას არ იტყვის უმრავლესობა. იტყვის კი როდისმე ერი გადაჭრით, თავ-გამოდებით „სიკვდილი ან სიცოცხლე“ (ე.ი.თავისუფლება)?!“. ვისაც თავისუფლება უყვარს და უნდა მისი დამყარება ქვეყნად, კერ უკიდურელეს ყოვლისა, უნდა შეიძულოს მთელის თავის არსებით, გულით და გონებით მტარვალი და მტარვალობა. ეს არის მხოლოდ საშუალება, რომლის წყალობით ადამიანისაგან დაცული, მაშინ მისი მოქმედება იქნება ავაზაკური, ვინაიდან ყოველი ავაზაკი თავისუფლებად იქცევა მხოლოდ პირობი სარგებლობისათვის“;

„თავისუფლება ხალხისათვის მტარვალთაგან ბედნიერებაა”; რას თხოულობს თავისუფლება ადამიანისაგან? როგორ უნდა იქცეოდეს თავისუფლადი ადამიანი? - თავისუფლადი ადამიანი უნდა იქცეოდეს ისე, რომ თავის ყოფაცევით სხვას არ ჰყებდება, მით უმეტეს საზოგადოებას, არამედ მისი მოქმედება უნდა იყოს მიმართული ქვეყნის საბეჭდინეროდ. თუ ეს პირობა არ იქნება ადამიანისაგან დაცული, მაშინ მისი მოქმედება იქნება ავაზაკური, ვინაიდან ყოველი ავაზაკი თავისუფლებად იქცევა მხოლოდ პირობი სარგებლობისათვის“;

„მხოლოდ იმაში არ გამოიხატება თავისუფლება, რაც გნებავს, ის ილაპარაკო, სწერო, აკეთო, - არა! უნდა ყოველს სიტყვას და მოქმედებას საერთო, საზოგადო ბედნიერება ედვას სარჩულად, ქვეყნის თუ სასარგებლობრივ არა, სამავნებლო, საზარალო მაინც არ უნდა იყოს ქვეყნისათვის, ყველა ჩვენგანის, ხალხისათვის“.

„თავისუფლადი უნდა იყოს არა რომელიმე ერთი წილება, არამედ მთელი ერი. ქვეყანაც მხოლოდ

